

Ježíš

→ *Promluva Satja Sáí Báby z 25. prosince 1976* ←

Člověk je jako semeno. Semeno vyklíčí, stane se mladým stromkem, pak doroste ve strom a naplňuje svůj osud – dává světu květy a plody. Tak i člověk roste od dětství přes dospívání do mladého a středního věku, a když plně dospěje, má se vyrovnat se světem tím, že mu přinese květy a plody dobrých myšlenek a činů, neboť sám nabyl plné moudrosti.

Pták potřebuje dvě křídla, kára musí mít dvě kola. Bez nich jsou vážně postiženi. Stejně musí mít člověk dva typy poznání – jak přežít a pro co žít. První mu pomáhá získat živobytí a druhý ho odměňuje za to, že vůbec žil. Prvý se nazývá *džívanópádhi* (prostředky k životu) a druhý *džívanaparamavádhi* (cíl života). První nám pomáhá nabývat materiálního bohatství, které činí náš život pohodlným a bezpečným, druhý odpovídá na otázku, která nás v životě obtěžuje a tlačí – odkud jsme přišli, kam kráčíme, jak vznikl vesmír a tak dále. Prvním typem poznání se nezabývá žádné náboženství, všechna se zajímají jen důležitostmi druhé otázky. Každý z vás by měl věnovat pozornost druhému typu mnohem více než prvnímu, neboť má také blahodárný vliv na ten první.

Ve všech zemích a společnostech ustanovil člověk jistá pravidla a předpisy, aby zajistil řádný a hladký běh denních činností, řízených běžným životním procesem. Jelikož se staly součástí řádu chování, nazývají se „disciplínou“. Řadí se také k základním principům *dharmy* (správného jednání). *Dharma* podporuje mír a štěstí, spokojenost a radost. Čas od času se v každé společnosti objevovaly velké osobnosti, které utvářely a vybrušovaly zákony a detaily přizpůsobovaly potřebám doby.

To, oč dnes musíme usilovat není nové náboženství, nová společnost či nový morální řád, ty zde již jsou, v každém národě a zemi. Ve většině náboženství máme také i základní plány pro duchovní rozvoj. Potřebujeme však osobnosti, které nabyly čistoty na všech úrovních vědomí. Člověk může dosáhnout dokonalé blaženosti jen tehdy, když se jeho srdce osvobodí od závisti, egoismu,

chamtivosti a dalších špatných vlastností. Potřebujeme osobnosti, které jsou schopny poznat a radovat se z pochopení spřízněnosti a totožnosti lidí, stejně jako různých společností. Oni se musí dostat mimo pouta omezeného „já“, vymanit se ze spleti smyslů. Musí přeskočit cimbuří pevnosti, zvané „tělo“ a vstoupit nadšeně do širého světa za ním.

Z omezeného pohledu „individuálních potřeb“ musí člověk přejít do širokého obzoru „univerzálního“. Když spadne kapka vody do oceánu, ztrácí svoji omezenou individualitu, svoje jméno a tvar a přijímá podobu, jméno i chuť oceánu. Jestliže hledá oddělený život jako „kapka“, brzy se vypaří a přemění se v nebytí. Každý si musí uvědomovat, že je částí jediné pravdy, která zahrnuje vše ve vesmíru. Je trestuhodné se přimknout na celý lidský život k nízkým omezeným cestám sobectví, nenávisti a chamtivosti. Mějte srdce velké a mysl čistou. Jen tehdy může být na Zemi ustanoven mír a blahobyť.

Tento den je svatý, je to den, kdy se narodil Ježíš, který se prohlásil poslem božím. Ve skutečnosti se jako poslové boží rodí všichni lidé. Jediný smysl lidského života je v šíření všudypřítomnosti boží, Jeho moci a slávy. Nikdo se nenarodil jen proto, aby spotřeboval množství jídla a zásoboval své smysly. Lidský život je mnohem cennější. Schopnost cenit si krásy, pravdy a laskavosti byla proto dána jen člověku.

Aby někdo nabyl vědomí o Bohu, nepotřebuje putovat do žádné zvláštní oblasti nebo místa. Stačí, jestliže se jeho zrak obrátí do nitra. V Bhagavadgítě je vnitřní skutečnost, *átman*, popisována jako „jasnější než miliarda sluncí“. Člověk si však vnitřního světla a moci není vědom, stále se potácí v temnotě nevědomosti. Svaté texty prohlašují, že člověk je *amrtasja putrah* (dítě nesmrtelnosti). On si ale své slavné dědictví neuvědomuje. Má pocit, že je smrtelný, jeho konec se blíží a jeho existence je dočasná.

Svaté texty také říkají, že *átman*, pravé jádro jedince, je *ánanda svarúpa* (samotné vtělení blaženosti). Člověk je k této pravdě slepý, vábí k sobě utrpení a starosti, aby mu vládly, a nestará se o štěstí, které ho očekává. Každý člověk je poslem svým bližním, je mu svěřen úkol šířit poznání štěstí, které člověku chybí. Když se svým posláním nakládá nesprávně a svá léta rozdrobí v uspokojování smyslů, ztrácí je příležitost a snižuje se na úroveň zvířat.

Ten, který oznámil, že je poslem božím, se rozvíjel rozkvětem božství, rozšiřováním soucítění a službou do stavu, kdy se prohlásil Synem božím. A pak, nakonec, dorostl do stádia „já a můj Otec jsme jedno“. Když Ježíš prohlásil, že je Synem božím, stal se hoden otcovského majestátu a moci. Toto mohl

prohlásit jen tehdy, když dorostl kvalit, které měl jeho Otec. V důsledku toho dosáhl *sájudžji* (spojení), které ho vedlo k tvrzení „já a můj Otec jsme jedno.“

Svatá písma praví: *brahmavid brahmaiva bhavati* (ten, kdo zná *brahma*, se sám stává *brahma*). O těchto třech stavech se ve védách hovoří jako o *dvaitě*, *višišťádvaitě* a *advaitě*. Posel a mistr jsou v zásadě oddělení a tak je tento stav *dvaitou* (dualismem). Syn a otec, ačkoli jsou oddělení, jsou spojeni náklonností, příbuzenstvím a spřízněnými pocity a postoji. Jsou jako celek a část, tělo a úd. Tomuto stavu se říká *višišťádvaita* (podmíněný nedualismus). A když je syn s Otcem jedno, stav se nazývá *advaita* (nedualismus).

Dokonce i dítě dychtí postoupit z jedné třídy do vyšší, nerado by po léta vegetovalo ve stejné třídě. Co tedy můžeme říci o těch, kteří mají inteligenci i rozlišování a spokojí se s dosažením nižších stupňů? Ježíš prošel celým procesem a svým příkladem i učením inspiroval celé lidstvo, aby bylo šlechetné, laskavé, nepřipoutané a umělo rozlišovat a aby přinášelo světlo a lásku všem. Svými zázraky přitahoval lidi, proměňoval je v apoštoly a příkladné služebníky lidí.

Musíte si uvědomit, že božský proud, který plyne a působí v každé lidské bytosti, je jediné univerzální bytí. Když toužíte vstoupit do božího sídla, setkáte se se dvěma zavřenými dveřmi – přáním chválit sebe a přáním hanobit druhé. Dveře mají závoru ze závisti a mají též masivní zámek egoismu, bránící vstupu. Jste-li tedy upřímní, musíte vzít klíč *prémy* (lásky), otevřít zámek, pak odstranit závoru a otevřít dveře dokořán. K této obtížné operaci vás musí vycvičit vzdělávání. Průpravu proděláváte v rozmanitých předmětech studia, ale vrcholem všech předmětů je *ádjhátmická vidjá* (duchovní moudrost).

Lidem, kteří si přejí koupel ve svatých řekách, radil věhlasný mystik, básník a zpěvák Tjágárádža, aby se koupali v oceánu, neboť do něho se vlévají vody všech řek. Proto se koupel v oceánu rovná koupeli ve vodách všech řek najednou. Stejně tak je *átmavidjá*, je-li ovládnuta, klíčem ke všemu poznání. Učí nás To, které pokud je známo, je známo i vše ostatní. Odhaluje nám, že Jediný je v mnohém a mnohé je ve skutečnosti Jediným. *Íšavásjam idam sarvam* (toto vše je zahaleno Bohem), jak prohlašují svaté texty *šruti*.

Sádhana je označení pro duševní cvičení a intelektuální úsilí k uskutečnění této jednoty. Ježíš obětoval život a prolil svoji krev, aby vstípl lásku a soucítění do srdce člověka, aby byl šťasten, když ostatní jsou šťastni a byl smutný, když jsou smutní ostatní. Vánoce byste neměli slavít zábavou a veselím. Oslavujte je spíše rozhodnutím, že uvedete do praxe alespoň jeden z ideálů, které On

přinesl, nebo budete usilovat o dosažení alespoň jednoho z cílů, které člověku předložil.

Vyzývám vás, abyste se při památce na tento svatý den vzdali dvou zel své mysli: sebechvály a pomluv. Přijměte jeden návyk: návyk láskyplné služby těm, kdo jsou v nesnázích. Jestliže strávíte svůj čas a energii ve světském pohodlí a potěšení smyslů, uděláte hanbu lidské existenci. Život tu není proto, abyste jenom jedli. Jídlo je jen nezbytné na přežití. Toto obydlí považujete za své tělo, ale nikoli, je to chrám boží. Sídlí v něm Bůh. Udržujte je čisté, svěží a vonné tak, že budete rozvíjet soucítění a lásku. Chrám boží používejte jen pro svaté myšlenky, slova a činy. Neponižujte jej tím, že byste jej užívali k nízkým, nedůležitým a nesvatým úkolům. Ať jste kdekoli a cokoli děláte, buďte v tomto předsevzetí stálí a pevní.

U příležitosti Vánoc, v Brindávanu dne 25. prosince 1976